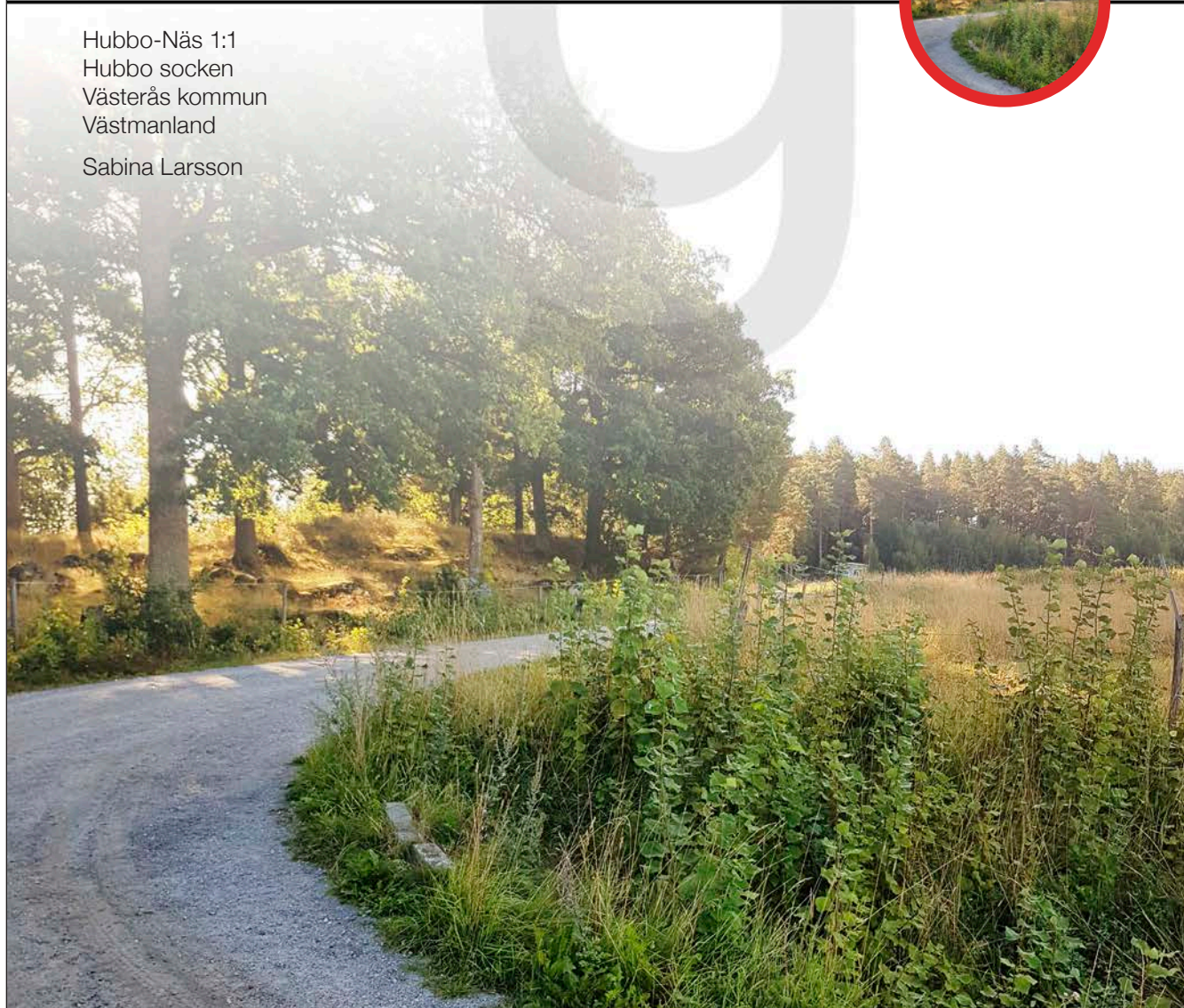

Hubbo-Näs

Hubbo-Näs 1:1
Hubbo socken
Västerås kommun
Västmanland
Sabina Larsson

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB

Radiatorvägen 11, 702 27 Örebro

Telefon 019-60904 10

www.arkeologgruppen.se

arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

*Översiktskarta över Västmanlands län med platsen
för utredningen markerad i rött.*

© 2020 Arkeologgruppen AB
Arkeologgruppen rapport 2020:57

Författare	Sabina Larsson
Kvalitetsgranskning	Tomas Ekman
Grafisk form	Sabina Larsson
Omslagsfoto	Utredningsområdet anas till höger i bild. Uppe på höjden till vänster finns kända fornlämningar. Foto från väster.
Foto	Arkeologgruppen AB om inte annat anges i figurtexten.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371_200001

ARKEOLOGGRUPPEN AB, RAPPORT 2020:57

ARKEOLOGISK UTREDNING ETAPP 2

Hubbo-Näs

Hubbo-Näs 1:1
Hubbo socken
Västerås kommun
Västmanland

Sabina Larsson

Lst dnr 431-4017-2020

Tekniska och administrativa uppgifter

Län	Västmanland
Kommun	Västerås
Landskap	Västmanland
Socken	Hubbo
Fastigheter	Hubbo-Näs 1:1

Fornlämningsnummer	-
Lämningstyp	-
Datering	-

Typ av undersökning	Arkeologisk utredning etapp 2
Länsstyrelsens beslutsdatum	2020-08-18
Länsstyrelsens diarienummer	431-4017-2020
Uppdragsnummer i Fornreg	202001042
Arkeologgruppens projektnummer	P20061

Projektledare	Sabina Larsson
Fältpersonal	Sabina Larsson, Tomas Ekman

Undersökningstid	2020-08-27
Undersökt yta	400 m ²
Inmätningsteknik	RTK-GPS
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000

Arkiv

Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv

Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd

Inga fynd tillvaratogs.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	5
Bakgrund och kulturmiljö.....	5
Syfte och målgrupper.....	7
Metod och genomförande.....	7
Resultat och tolkning.....	9
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	10
Referenser	11
Bilagor	12
Bilaga 1. Schakttabell	12

Figur 1. Karta över Hubbo med platsen för utredningen markerad med svart ring.
Skala 1:250 000.

Sammanfattning

I augusti 2020 har Arkeologgruppen AB genomfört en arkeologisk utredning etapp 2 inom fastigheten Hubbo-Näs 1:1 i Västerås kommun i Västmanland. Anledningen till utredningen var markägarens planerade byggnation av bostadshus inom fastigheten. Utredningsområdet var cirka 12,500 kvadratmeter stort varav 400 kvadratmeter kom att undersökas genom sökschaktsgrävning. Inga fornlämningar påträffades.

Inledning

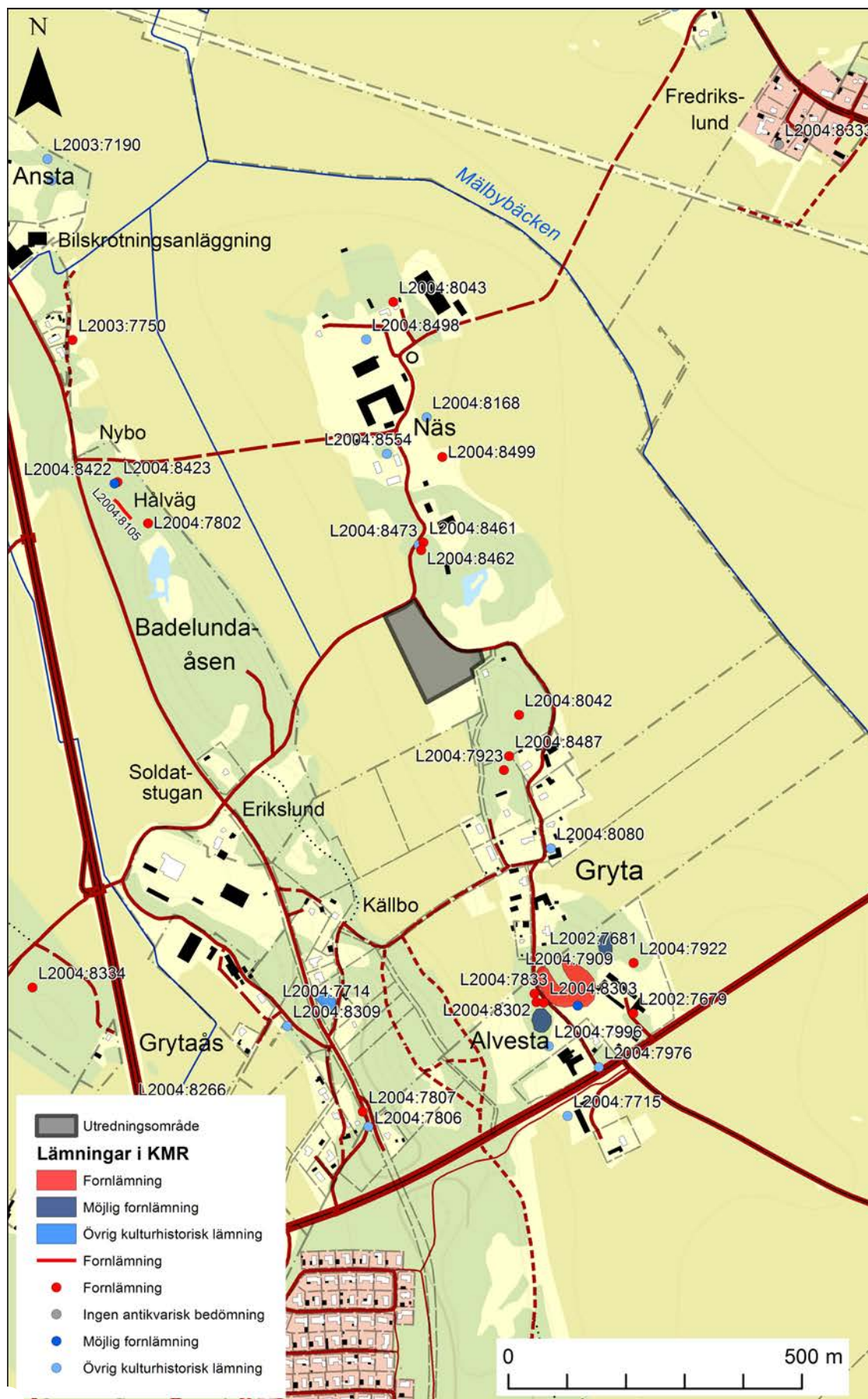
På uppdrag av Länsstyrelsen i Västmanlands län har Arkeologgruppen AB genomfört en arkeologisk utredning etapp 2 inom fastigheten Hubbo-Näs 1:1 i Västerås kommun, Västmanland. Uppdraget föranleddes av markägarens planerade byggnation av bostadshus inom fastigheten. Utredningen genomfördes i augusti 2020 och bekostades av markägaren Erik Behrens.

Bakgrund och kulturmiljö

Utredningsområdet är beläget i en dalgång vid foten av en åsrygg som löper ut från den historiskt viktiga Badelundaåsen. Längs med åsryggen finns flera gravfält varav tre är belägna inom Hubbo socken (L2004:7909, L2004:7953 och L2004:8482). Inom en 150 meters radie från utredningsområdet finns fem stensättningar (L2004:8042, L2004:8487, L2004:8462 och L2004:8461) och en fornlämningsliknande lämning (L2004:8473). I närområdet finns också flera registrerade stensättningar och högar. Ett par lösfynd av stenyxor har gjorts (L2004:8554 och L2004:8080).

Badelundaåsen har historiskt sett varit en viktig färdväg och kantas av en stor mängd fornlämningar. Väster om Näs gård är åsen nästintill helt urgrävd men en del av den äldre vägsträckningen finns bevarad (L2004:8105).

Ett fåtal arkeologiska insatser har genomförts i närområdet. Mest omfattande är den utredning etapp 1 som genomfördes år 2010 inför utbyggnaden av väg 56 mellan Sala och Västerås (Ählström 2010). År 2007 genomfördes en arkeologisk utredning nordöst om Näs gård. Inga fornlämningar påträffades där (Emanuelsson 2007).

Syfte och målgrupper

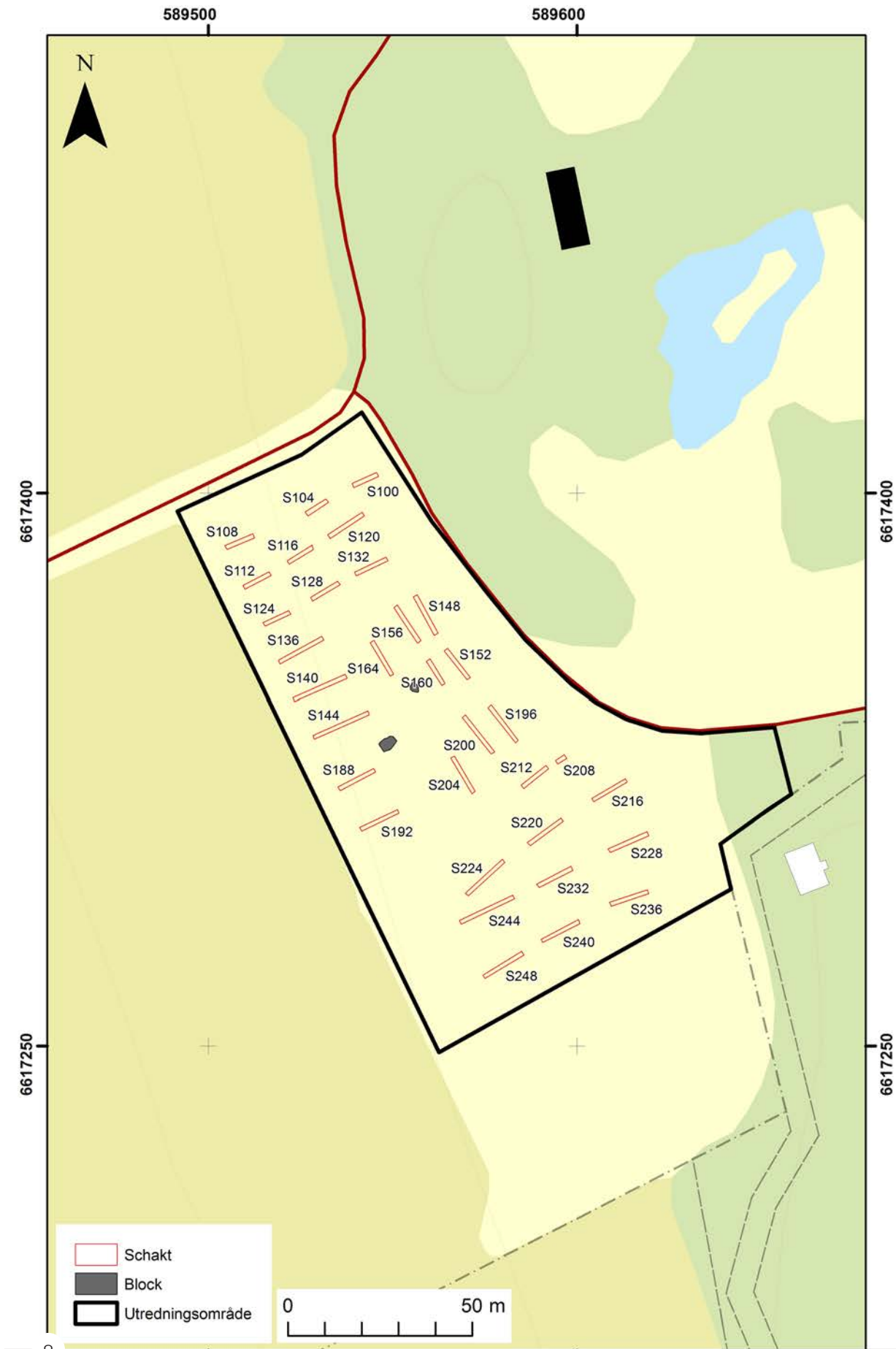
Syftet med den arkeologiska utredningen var att ta reda på om fornlämning berördes av det planerade arbetsföretaget. Målgrupp för utredningen är Länsstyrelsen i Västmanlands län och markägaren.

Metod och genomförande

Utredningen utfördes genom sökschaktsgrävning med grävmaskin. Totalt grävdes 33 schakt vilket motsvarar en undersökt yta på 400 kvadratmeter. Efter överenskommelse med uppdragsgivaren beslutades att denne skulle ansvara för igenläggning av schakten för att möjliggöra att utredningen kunde genomföras under en dag.

Den utstickande delen i öst uteslöts från utredningen. Detta berodde delvis på en nedgrävd högspänningskabel och tallskog men framför allt eftersom ytan var tydligt påverkad av sentida bebyggelse. Det är troligtvis i samband med villabebyggelsen intill som åsen schaktats ur och berg har sprängts bort. I övrigt brukades utredningsområdet som hagmark/betesmark och var vid utredningstillfället inhägnat i olika hagar. Schaktningen anpassades efter hur maskinen kunde manövrera runt på området utan att riva staketen.

Alla schakt dokumenterades och mättes in med RTK-GPS. Inmätningen gjordes i SWEREF99TM.

Figur 3. Schaktplan. Skala 1:1500.

Resultat och tolkning

Utredningsområdet bestod av gräsbevuxen flack mark som sluttade lätt åt sydväst. Enstaka större stenblock fanns spridda över ytan.

Schaktningen påbörjades i utredningsområdets norra hörn. Matjordslagret visade sig vara mycket tunt, mellan 0,05–0,10 meter, och innehållsfattigt. Initialt prioriterades en plan uppbyggd yta intill vägen i nordost. Ytan syntes tydligt på både terrängskuggning- och terränglutningskartan. I fält visade det sig att kanten i nordväst var tydligt konstruerad och stöttad av större stenar och block. Vid schaktningen framkom ett lika tunt matjordslager som ovan, med ett underliggande lager av gråbrun lera i nordväst. Hela ytan var beväxt av brännässlor och tistlar. En hypotes är att platån är en äldre uppsamlingsplats för gödsel som sedan planats ut. En gödselstack av liknande storlek fanns idag direkt väster om utredningsområdet.

Utredningsområdet har med största sannolikhet använts för åkerbruk. Inga fornlämningar påträffades vid utredningen.

Figur 4. Badelundaåsen sedd från utredningsområdets västra del. Intill åsfoten finns en större gödselstack. Foto från öst.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

Syftet med utredningen var att ta reda på om fornlämningar skulle beröras av det planerade arbetsföretaget. Totalt undersöktes 400 kvadratmeter inom den cirka 12,500 kvadratmeter stora ytan. Det motsvarar en något mindre yta än vad som angavs i förfrågningsunderlaget vilket beror på att vissa delar av utredningsområdet uteslöts, se kapitel Metod och genomförande. I övrigt gjordes inga avsteg från undersökningsplanen.

Referenser

Tryckta källor

Emanuelsson, M. 2007. *Hubbo-Näs. Särskild utredning etapp 2. Hubbo-Näs 1:1, Hubbo socken, Västmanland*. Kulturmiljövård Mälardalen rapport 2007:31

Ählström, J. 2010. *Väg 56, Västerås-Sala. Inför utbyggnaden till mötesfri landsväg. Utredning etapp 1. Hubbo, Romfartuna och Kila socken, Västerås och Sala kommun, Västmanland*. Kulturmiljövård Mälardalen rapport 2010:38

Bilagor

Bilaga 1. Schakttabell

S-nr	Storlek (m)	Djup (m)	Beskrivning (m)
100	7×1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
104	7×1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
108	9×1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
112	10×1	0,2–0,4	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera. I norra delen finns en sentida grop med en nedgrävd färgburk i plast. I söder mörk och myllig jord.
116	8×1	0,3	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
120	11×1	0,2	0,15 grästorv 0,05 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
124	8×1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
128	8×1	0,2–0,3	0,1 grästorv 0,1–0,2 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
132	10×1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
136	14×1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
140	16×1	0,2–0,3	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
144	17×1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera

148	13x1	0,3	0,1 grästorv 0,1 matjord – fynd av spik I botten steril undergrund av ljusbrun lera
152	13x1	0,3	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
156	13x1	0,4–0,6	0,1 grästorv 0,1 matjord 0,2 gråbrun lera I botten steril undergrund av ljusbrun lera
160	8x1	0,3	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
164	12x1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
188	12x1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
192	14x1	0,3	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
196	13x1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord – innehåller tegel I botten steril undergrund av ljusbrun lera
200	13x1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
204	13x1	0,3	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
208	2x1	0,1	Grästorven avlägsnades. Schaktningen avbröts när plast för telekabel framkom.
212	9x1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
216	11x1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
220	12x1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
224	14x1	0,2	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
228	13x1	0,3	0,1 grästorv 0,2 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera

232	13×1	0,3	0,1 grästorv 0,2 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
236	11×1	0,3	0,1 grästorv 0,2 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
240	12×1	0,3	0,1 grästorv 0,2 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
244	16×1	0,3	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera
248	17×1	0,3	0,1 grästorv 0,1 matjord I botten steril undergrund av ljusbrun lera

Arkeologgruppen AB

RAPPORT 2020:57

